

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Інститут публічної служби та управління
Кафедра публічного управління та регіоналістики**

д.держ.упр., проф. Л.Л. Приходченко
к.держ.упр., доц. Г.О. Панченко

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни**

**«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ
БАГАТОРІВНЕВОГО ВРЯДУВАННЯ»**

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, всіх форм навчання
освітньої програм «Державне управління та місцеве самоврядування»

[Електронний ресурс]

Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри публічного управління та регіоналістики.
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Одеса – 2024

Теоретико-методологічні та прикладні засади розбудови багаторівневого врядування: Методичні вказівки з організації самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, всіх форм навчання, освітньо-професійних програми «Державне управління та місцеве самоврядування». Укладачі Л.Л. Приходченко, Г.О. Панченко; Національний університет «Одеська політехніка». Одеса. 2024. 11 с.

Методичні вказівки з організації самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, всіх форм навчання, освітньо-професійної програми «Державне управління та місцеве самоврядування» укладено відповідно до програми навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні та прикладні засади розбудови багаторівневого врядування».

Метою дисципліни є формування комплексу знань з основ теорії, методології та практики, практичних умінь та навичок, а також інших компетентностей щодо функціонування системи публічного управління та багаторівневого врядування, оволодіння методичними підходами для аналізу комплексу проблем, що виникають у процесі європейської інтеграції, проведення політичної, адміністративно-територіальної, інституційних реформ, розроблення і реалізації конкретних заходів щодо їх розв'язання на національному, регіональному та місцевому рівнях на інноваційних засадах в умовах дії воєнного стану та повоєнного відновлення..

Ключові слова: адміністрування, публічно-управлінські відносини, багаторівневе врядування, багаторівневе управління, взаємозв'язки, вітчизняна традиція врядування, ефективність публічного управління, методологія публічного управління, механізми публічного управління, модель багаторівневого врядування, практика багаторівневого врядування, публічне управління, публічно-управлінські реформи, реформування системи публічного управління, система публічного управління, соціальне управління, управління.

ЗМІСТ

1 Планування самостійної роботи.....	4
2 Розподіл самостійної роботи за видами навчальних робіт	5
3 Завдання для самостійної роботи при опрацюванні лекційних занять.....	5
4 Завдання для самостійної роботи при підготовці до практичних занять.....	7
5 Нормативно-правові акти, яким необхідно приділити особливу увагу при самостійній роботі над навчальною дисципліною «Теоретико-методологічні та прикладні засади розбудови багаторівневого врядування»	8

1 ПЛАНУВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота здобувачів – одна з форм освітнього процесу та засобів засвоєння навчального матеріалу в вільний від обов’язкових навчальних занять час. Метою СРЗ є забезпечення системного і послідовного засвоєння здобувачами програми навчальної дисципліни, формування у них самостійності, відповідальності, вміння аналізувати, систематизувати та узагальнювати отриману інформацію.

Самостійна робота здобувача поділяється на підготовку до аудиторних занять, підготовку до модульного контролю, виконання планових практичних завдань, виконання навчальних завдань, які викладач виніс до робочої програми навчальної дисципліни з метою більш якісної діагностики програмних результатів навчання.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів, що – включає:

- опрацювання лекційного матеріалу,
- роботу з законодавчими, нормативними та інструктивними матеріалами,
- підготовку до практичних занять,
- опрацювання питань, винесених на самостійну роботу.

СРЗ забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни, а саме:

- підручниками,
- навчальними та методичними посібниками,
- конспектами лекцій,
- методичними вказівками, тощо.

Методичні матеріали для самостійної роботи покликані забезпечити можливість проведення самоконтролю з боку здобувачів.

Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи для навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування в умовах системних змін» визначається навчальним планом підготовки магістрів з урахуванням специфіки та змісту дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійних програм «Державне управління та місцеве самоврядування» та «Публічне управління сферою охорони здоров’я».

2 РОЗПОДІЛ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ РОБІТ

Таблиця 2.1 – Розподіл самостійної роботи

Зміст роботи	ДФН, кіль-сть годин	ЗФН, кіль-сть годин
Підготовка до лекційних занять та їх опрацювання	25	43
Підготовка до практичних занять	14	20
Робота з кейсами	10	10
Підготовка до модульних контрольних робіт	12	12
Підготовка до екзамену	30	30
Разом	91	115

3 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ОПРАЦЮВАННІ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Самостійна робота здобувачів при опрацюванні лекційних занять має три важливі складові:

- 1) опрацювання матеріалів лекцій зі змістовних модулів;
- 2) самостійне опрацювання окремих аспектів запропонованих тем, при самостійному вивченні яких необхідно користуватися основною та додатковою рекомендованою літературою;
- 3) самостійне поглиблене ознайомлення із запропонованими нормативно правовими актами.

Теми, при самостійному вивченні яких необхідно користуватися основною та додатковою рекомендованою літературою:

Джерела виникнення та етапи становлення адміністративної науки.

Світові наукові школи управління.

Загальносистемні методологічні принципи самоорганізації публічного адміністрування.

Особливості застосування принципів публічного управління.

Функція надання адміністративних послуг.

Функції та методи публічного управління та адміністрування.

Системність як об'єктивна властивість соціальних об'єктів.

Сутність системного (системно-синергетичного) підходу в управлінні

суспільними процесами.

Система публічного управління і її структура.

Прості (малі) і складні (великі) системи публічного управління.

Багатоманітність як умова стійкості і динамізму системи публічного управління.

Історична спадщина як джерело досвіду і складова ідеології інституційних реформ.

Виклики і загрози, що постали перед Україною на сучасному етапі, їх сутність і природа.

Угода про Асоціацію між Україною і ЄС як змістовий орієнтир всеосяжних системних змін.

Стратегія адміністративних реформ у країнах із розвинутою ринковою економікою, країнах Східної Європи і на пострадянських теренах.

Адаптація зарубіжного досвіду публічного управління і проведення інституційних реформ до вітчизняних умов у контексті імплементації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС.

Особливості проведення реформ у відповідності до моделей реформування публічного управління зарубіжних країн.

Ідеальні типи багаторівневого управління.

Парадигма багаторівневого управління у галузевих та секторальних політиках України.

Специфіка сутнісних та змістовних характеристик управлінської діяльності.

Стадії публічно-управлінської діяльності.

Акти та процедури управлінської діяльності.

Адміністративний менеджмент. Взаємозв'язок ідеології, технології і стилю в публічному управлінні.

Результативність і ефективність публічного управління.

Методика і технологія оцінювання результативності та ефективності державно-управлінської діяльності.

Адміністративна діяльність та адміністративний процес.

Відповідальність у публічному адмініструванні.

Особливості публічного управління складовими публічної сфери в особливих умовах.

Глобальні зміни, виклики постіндустріального суспільства та публічне управління.

Зміни в умовах функціонування та розвитку організацій сфери публічного управління та адміністрування.

Моделі управління змінами.

Управління процесом перетворення та лідерство в системі публічного

управління.

Управління опором в процесі впровадження змін.

Наукові підходи до дослідження публічного управління та адміністрування: специфіка вибору в залежності від поля дослідження.

Шляхи та способи практичного впровадження результатів наукових досліджень.

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Самостійна робота здобувачів при підготовці до практичних занять має три важливі складові:

1) регулярне опрацювання тексту конспекту лекцій з навчальної дисципліни за кожним змістовим модулем;

2) самостійне опрацювання окремих аспектів запропонованих тем, важливих для успішного виконання практичних занять, та при самостійному вивченні яких необхідно користуватися основною та додатковою рекомендованою літературою;

3) самостійне поглиблене ознайомлення із запропонованими нормативно правовими актами.

Під час підготовки до практичних занять рекомендується особливо приділити увагу наступним питанням:

Основні теорії управління суспільством і державою.

Сучасні теорії і концепції публічного управління: концепції New Public Management (NPM), Governance, New Public Governance (NPG), Neo-Weberian State (NWS), демократичного врядування, ін. в системі багаторівневого управління.

Принципи демократичного врядування.

Основні логічні схеми системи публічного управління.

Державно-управлінські відносини і прямі та зворотні зв'язки в системі публічного управління.

Проблема спроможності вітчизняного інституту держави: обумовлюючі чинники і магістральні напрями розв'язання.

Особливості адаптації зарубіжного досвіду здійснення багаторівневого управління в умовах децентралізації.

Організаційна структура різних рівнів публічного управління та координація діяльності.

Управління якістю в органах публічної влади: процесний підхід.

Технології дослідження та реалізації адміністративних процесів.

Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу публічного

управління.

Критерії і показники ефективності публічного управління.

Вплив демократичного врядування на змістовні характеристики публічного адміністрування.

Методологічні принципи публічного адміністрування.

Організація публічного адміністрування.

Публічні послуги.

Загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень: підбір та специфіка практичного застосування.

Планування проведення наукового дослідження: етапи та порядок проведення.

Види та форми представлення результатів наукових досліджень.

5 НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКИМ НЕОБХІДНО ПРИДІЛИТИ ОСОБЛИВУ УВАГУ ПРИ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ НАД НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ БАГАТОРІВНЕВОГО ВРЯДУВАННЯ»

Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2022 р. № 263. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/npas/deyakipitannya-zabezpechennya-funkcionuvannyainformacij№-komunikacijnih-sistem-elektronnihkomunikacijnih-sistem-publichnih-elektronnihreyestriv-v-umovah-voyen№go-stanu-263>

Деякі питання реформування державного управління України: Стратегія реформування державного управління України до 2021 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80#Text>

Деякі питання реформування державного управління України: Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

Деякі питання реалізації Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг». Постанова КМУ від 13 січня 2023 р. № 111. <https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-realizatsii-zakonu-ukrainy-pro-osobl-a111>

Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Конституція Української Народної Республіки (Статут про державний устрій, права і вільності УНР). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/n0002300-18>

Національна рада з відновлення України від наслідків війни. План відновлення України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grupi>

Пакти і Конституція прав і вольностей Війська Запорозького (Конституція Пилипа Орлика). URL: <http://www.nbuv.gov.ua/articles/history/1710cnst.htm>.

План відновлення України. Національні програми. Офіційний сайт. <https://recovery.gov.ua/>

Питання Національної ради з відновлення України від наслідків війни. Указ Президента України від 21 квітня 2022 року №266/2022. <https://www.president.gov.ua/documents/2662022-42225>

Про адміністративні послуги: Закон України № 5203-VI від 06 вересня 2012 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>.

Про військово-цивільні адміністрації. Закон України від 03.02.2015 № 141-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/141-viii>

Про державно-приватне партнерство. Закон України від 1 липня 2010 року № 2404-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2404-17>.

Про державну службу. Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг: Указ Президента України від 4 вересня 2019 р. № 647/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/647/2019#Text>

Про добровільне об'єднання територіальних громад. Закон України від 05.02.2015 №157-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

Про доступ до публічної інформації. Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI/ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17>

Про засади державної регіональної політики. Закон України від 05.02.2015 №156-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/156-viii>

Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266/ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=266-15> | Кабінет Міністрів України (kmu.gov.ua)

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.

Про місцеві державні адміністрації. Закон України від 9 квітня 1999 року №586 – XIV/ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=586-14>

Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг. Закон України від 15 липня 2021 року № 1689-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>

Про проголошення незалежності України. Постанова Верховної Ради Української РСР від 24 серпня 1991 року № 1427-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text>

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України». Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

Про соціальний діалог в Україні. Закон України від 23 грудня 2010 року № 2862-VI/ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2862-17>.

Про соціальні послуги. Закон України від 17 січня 2019 року № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

Про Стратегію людського розвитку. Рішення РНБО від 14 травня 2021 року введено в дію указом Президента України №225/2021 від 2 червня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0036525-21#Text>

Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020». Указ Президента України №5/2015 від 12 січня 2015 р. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html?PrintVersion>

Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80/conv>

Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 року № 918-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-p>.

Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. № 90-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90-2006-%D1%80#Text>

Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 березня 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/826-2020-%D0%BF>.

Про текст Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII. Постанова Верховної Ради України від 22.02.2014 № 750-VII URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/750-18>

Про утворення та ліквідацію районів. Постанова Верховної Ради України від 17.07.2020 р. № 3650. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69132

Про формування місцевих органів влади і самоврядування: закон України від 3 лютого 1994 року №3917-XII //Закони України. Т.7. К., 1997. С. 116–117 (В редакції Закону України від 28 червня 1994 року №64/94).

Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ президента України від 30 вересня 2019 року №722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 No 3166-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

Цифрова адженда України – 2020. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>